

International Theatre Institute ITI World Organization for the Performing Arts

Peter Sellars, gledališki in operni režiser, festivalski direktor

Poslanica ob svetovnem dnevu gledališča, 27. marcu 2022

Dragi prijatelji,

ker je svet vsako uro, vsako minuto povsem zaverovan v dotok novic, naj nas – ustvarjalce – povabim, da se odpremo svoji lastni resničnosti in svojemu pogledu na ta prelomni čas, prelomne spremembe, prelomno zavedanje, prelomne refleksije in prelomne vizije. Živimo v prelomnem obdobju človeške zgodovine, v času globokih in silnih sprememb, ki jih doživljamo v odnosu ljudi do samih sebe, drug do drugega in do neživih svetov in jih skoraj ne moremo doumeti, artikulirati, govoriti o njih ali jih izraziti.

Ne živimo v štiriindvajseturnem ciklu novic, živimo na robu časa. Časopisi in drugi mediji so povsem neopremljeni in nezmožni, da bi se spopadli s tem, kar doživljamo.

Kateri jezik, kateri gibi in katere podobe nam bodo pomagali razumeti globoke premike in prelome, ki jih izkušamo? In kako naj vsebino naših trenutnih življenj sporočamo ne kot novico, ampak kot izkušnjo?

Gledališče je umetniška oblika človeške izkušnje.

Kako naj v svetu, ki ga preplavljajo obsežne medijske kampanje, simulirane izkušnje in grozljive napovedi, sežemo prek neskončnega ponavljanja številčk in izkusimo svetost in neskončnost enega samega življenja, enega samega ekosistema, prijateljstva ali svetlobe na neznanem nebu? Dve leti covida-19 sta ljudem zameglili čute, jim zožili življenja, potrgali vezi in nas postavili na čudno točko nič človeškega bivanja.

Katero seme je treba znova sejati v teh letih in katere so invazivne vrste, ki so se razrasle in jih je treba v celoti in dokončno odstraniti? Toliko ljudi je na robu. Toliko je

izbruhov nasilja, neracionalnih ali nepričakovanih. Številni uveljavljeni sistemi so se pokazali kot strukture nepretrgane krutosti.

Kje so naši obredi spominjanja? Česa se moramo spominjati? S pomočjo katerih obredov bomo lahko končno premislili o poti, po kateri še nismo stopali, in se podali nanjo?

Gledališče epske vizije, smotra, ozdravitve, okrevanja in skrbi za druge potrebuje nove rituale. Ne potrebujemo zabave, potrebujemo druženje. Prostore si moramo deliti, skupne prostore moramo negovati. Zaščititi moramo prostore, ki omogočajo pozorno poslušanje in enakost.

Gledališče ustvarja prostor enakosti med ljudmi, bogovi, rastlinami, živalmi, dežnimi kapljami, solzami in oživitvijo. Prostor enakosti in pozornega poslušanja razsvetljuje skrita lepota, živ ostaja v tesni interakciji nevarnosti, umirjenosti, modrosti, dejanj in potrpežljivosti.

V *Sutri cvetlične girlande* Buda našteje deset oblik velike potrpežljivosti v človeškem življenju. Ena od najmočnejših je *potrpežljivost, da vse dojemamo kot privid*. Gledališče je tosvetno življenje vedno uprizarjalo kot privid in nam z osvobajajočo jasnostjo in močjo omogočalo, da vidimo mimo človeških iluzij, zablod, slepote in zanikanja.

Tako prepričani smo o tem, kar gledamo, in o načinu, kako gledamo, da nismo zmožni videti in čutiti alternativnih resničnosti, novih možnosti, drugačnih pristopov, nevidnih razmerij in brezčasnih povezav.

Zdaj je čas, da si temeljito prenovimo misli, čute in domišljijo, da osvežimo naše preteklosti in prihodnosti. To ni naloga za posameznike, ki delujejo sami. To je delo, ki ga moramo opraviti skupaj. In gledališče nas vabi, da to naredimo skupaj.

Globoko sem vam hvaležen za vaše delo.

Peter Sellars

Prevod: Barbara Skubic